

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DE VITA || ET MORIBVS IGNA-||TII LOIOLAE,|| QVI
SOCIETATEM IESV || fundauit, Libri III.|| Auctore Ioanne
Petro Maffeio, pres-||bytero Societatis eiusdem.|| Ex
auctoritate superiorum.||**

Maffei, Giovanni Pietro

Köln, 1585

VD16 M 110

Barcinone ad studia litteraru[m] aggreditur. Cap. XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68259)

nauis, qui valida per eos dies classe infestum habebant mare Ligulticum, ingenti nautarum labore metuque manus infectantium effugit.

Barcinone ad studia litterarū aggredditur.
Cap. XVI.

INterea Ignatium Hierosolymitana commoratione prohibitum, grauis coquebat cura, quid ageret, quodnam potissimum vitæ genus eligeret. ac multa secum agitati venerat illi dudum in mentem, coenobium aliquod ingredi maximè dissolutum, ut ibi, dum lapsam religionis disciplinam, & verbo & exemplo conaretur ad veterum instituta redigere; & cæteris aliqua re pdesset, & ipse interea (quod necessario futurum videbat) ab ijs qui restringi se nollent, multa pro Christi nomine pateretur. Sed incertus num id maximè ad Dei gloriam pertineret, quam videlicet vnâ in omni actione spectare cõfucuerat; multa ac diligenti prece & ieiunio explorat numinis voluntatē: ac diu perplexus, in eam denique mentem sese diuinitus planè sensit impel-

F li, vt

li, vt sine dubitatione statueret, primū
operam suam, qualis qualis esset, ne
quaquam intra vnius familiæ cancel-
los includere: deinde, quo latius pate-
ret vtilitas ac fructus animorum, eius-
dem consilij ac propositi idoneos alios
quot ad legere socios atque adiutores
postremo, vt sine hominum admirati-
one versari in adiuuandis hominibus
posset, ad sancti Spiritus vñtionē, do-
ctrinæ quoque subsidium, ac litterarū
cognitionem adiungere, præsertim
quòd ea commendatione facultatem
etiam repetendæ atque obtinendæ Hie-
rosolymitanæ prouinciæ (cuius illi cu-
ra viuebat in pectore) facile se ab ec-
clesiasticis magistratibus aliquando
impetraturum sperabat. Et quidem,
quod ad litterarum studia pertinet, cū
nondum intelligeret, quàm illa sibi to-
tum hominem fere vendicent, ratus
posse interim se animis quoque adiu-
uandis vacare, Minoressam ad gregem
illum suum reuerti decreuerat, vbi &
sparsa in hominum mentibus pietatis
virtutisq̄ semina ad bonam frugem
perducere, & Cisterciensis cuiusdam

mo-

monachi, spectate sanctitatis ac doctri-
næ viri, tum consuetudine perfrui, tū
industria erudiri magnopere cupiebat.
Sed cum illum, contrā quā putarat,
demortuum reperisset, Barcinonem
sibi studiorū idoneam sedem putauit
fore, propter eā maxime causam, quod
cum paupertatem perpetuo colere, ni-
hilque ab domo sua & cognatis acci-
pere decreuisset; in ea vrbe multos ha-
bebat spirituali necessitudine sibi con-
iunctos: in ijs Ardebalum quemdam
peritum, vt locis ac temporibus illis,
Iudi magistrum; & Elisabetham Rosel-
lam primariam feminam, quorum al-
ter operam illi gratuitam, in docēdo,
altera in quotidianos vsus quidquid
opus esset benigne detulerat. Vt igitur
Barcinonem reuertit, seque Ardebalō
dedit in disciplinam, repuerascere in
gratiam Christi matura iam ætate vir
(quippe tertium circiter ac trigessimū
agebat annum) & elementarius pro-
pmodum fieri non erubuit. Ceterum
ad illa spinosa rudimenta Grammati-
cæ capienda, ediscendasque verborum
inflexiones & nominum, cum alia e-

rant ei impedimento, tum illud precipue, quod animum ad rerum caelestium sensa concipienda longo iam usu promptum & agilem, si amandi vocabuli vel alia quæpiam eiusmodi vox adinuisset eorum, quæ piè ac religiose cogitare & commentari cōsueuerat, subito pœnè abstractus à sensibus, in contemplationem diuinæ caritatis ac sempiternæ beatitudinis, tota mente raperetur. Ex quo fiebat, non solum ut nihil noui mandare memoriæ posset, sed etiā, ut si quid antea impressum esset, id ipsum concursu nouarum & præstantiorum imaginum illico deleretur. Quam ipsam rem, quasi futura presagens, pro sua parte adiuuabat etiam ualifer humani generis inimicus, eo maxime tempore crebra intelligentiæ lumina eidem offerens, & recondita patefaciens scripturæ sacræ mysteria. Quod ille cum cerneret, cumque adhibito sepiè conatu, euagationem hanc frustra cohibere tentasset; pro ea discretionē spirituum quam diuturna exercitatio ne parauerat, facilè sensit diaboli fraudem, sese à litterarum studio reuocare

conan-

conantis. ac quo cōsilio Barcinonem sese contulerat, id ipsum labore ac diligentia consequi maiorem in modum exoptans, hanc iniijt rationem eius abigendæ molestiæ. Templum erat beatæ Virginis, cui à Mari cognomē est, gymnasium proximum. in id templum fuis ritè ad Deum, eandemque Virginem precibus, Ardebalum pro amicitia accersit; rem illi totam, vt erat, exponit; deinde se ad pedes abiicit homini, etiã atque etiam obtestans, ne ab incepto desistat; se vtique, modo sibi panis & aqua nō desit, in proximū biennium, & eo amplius, si op⁹ fuerit, ad scholas frequentem esse venturum, seduloq; daturum operam litteris; petere & rogare, vt ab se quotidie non minus quàm à cæteris pensum exigat; cessantē, quasi quemlibet vnum è grege puerorum, arbitrato suo & verbis & plagis accipiat. Miratus viri humilitatem ac probitatem Ardebalus, bonum animum iubet habere, suamq; illi operam denuo pollicetur. Atque hac submissione victus denique dæmon abscessit, & importunis illustrationibus Dei beneficio re-

cedentibus, operæ pretium Ignatius facere, & liberius in grammaticæ cognitione cœpit excurrere. Interea discendi mirabiliter avido, & omnia studiorum cōpendia perquirenti, suasere nulli, ad pietatem videlicet cum elegantiore doctrina iungendam, vt Erasmus Roterodami, qui ea tempestate Latinitatis auctor idoneus habebatur, Enchiridion militis Christiani studiose perlegeret. quod ille facere cum cœpisset, celeriter sensit ea lectione spiritus feruorem in se, quasi frigida superfusa, restingui: consultoque per preces Deo, ta librum illum abiecit, vt neq; in manus postea sumpserit ipse, & multo post, Generalis creatus, omnia scriptoris illius opera in Societate IESV legere vetuerit: non quo singula hæretico veneno infecta putaret; sed ne quis fortis captus facetijs ac dicacitate viri, sensimque ut fit, ab incorruptis ad vitiosa descenderet. Nec tamen eo tempore Ignatius, quamquam studio litterarum adeo intentus, cōsuetæ caritatis officia & studium pœnitentiæ omisit. quinimmo cum Barcinonē valentiore, quàm inde abie

abierat stomacho reuertisset, non ille quidem ad saccum redijt; neque orationi ita multum temporis tribuit; sed tamen vestitu admodum vili usus est, & calceos ad ostentationem vitandam ita perforauit, vt soleis paulatim magis magisque discerpatis, hyeme iam sæuiente, nudis humi plantis incederet: atque etiam subseciuis operis, crepto è scholasticis exercitationibus tempore, institit pia passim colloquia serere; plebem infimam doctrinæ Christianæ præceptis imbuere; quosdam etiam spiritualibus exercitijs ad virtutem ac perfectionem informare. Quarum rerum admiratione permoti præ ceteris viri quattuor, sese ad Ignatij ductum atq; institutum aggregarunt (quibus tamen, vt suo loco videbimus, in proposito constantia defuit) Callistus quidam, qui auctore Ignatio peregrinationem Hierosolymitanam nuper obierat; alterum Artiangam cognomento appellabant; tertius fuit è Gotholaniæ proregis familia, nomine Cazeris; ad quos vltimo loco Ioannes adolescens, natione Gallus ac-

cessit. His ille socijs auclus; tamen si studiorum metam quamprimum attingere optabat, quo liberius omnem curam atque operam in hominum salute consumeret; tamen quod sibi nondum sat firma Grammaticæ fundamenta iecisse videbatur, numquam adduci potuit, ut ab Ardeali disciplina discederet (quamuis ad superiores artes vulgo idoneus haberetur) quoad insignis quidam Theologiæ doctor, cui sese excutiendum examinandumque tradiderat, facto periculo, ad reliquorum sententiam accessit. Cuius auctoritatem & iudicium ne contemnere videretur, licet ipse sibi haud sanè placeret, ad grauiora studia Complutum vna cum socijs abiit.

Eiusdem commemoratio Complutensis.
Cap. XVII.

Ibi cum ad publicum xenodochium suo more diuertisset; artium, ut appellant, curriculum iniit non admodum felici successu: quippè qui eadem illa præpropere festinatione incitatus, nullo poenè seruato vel ordine vel discrimine